

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Quænam sint illa centum quadraginta quatuor millia quæ cum Agno supra montem Sion Ioanni apparuerunt? Sectio Prima.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

COMMENTARIUM PRIMUM EXEGETICUM.

DE VIRGINIBVS.

Quænam sint illa centum quadraginta quatuor millia quæ cum
Agno supra montem Sion Ioanni apparuerunt?

SECTIO PRIMA.

RIOR hæc capitis parstota ad virginum gloriam pertinet, do-
cet enim Ioannes apparuisse sibi Agnum stantem super montem
Sion, hoc est, Christum Dominum in monte illo altissimo Sion
superne felicitatis, quæ Sion in sacris literis appellatur, veluti
Pl. 83. *Abunt de virtute in virtutem, videbitur Deus Deorum in Sion:*
vidisseque cum eo, centum quadraginta quatuor millia, habentia
nomen Agni, & nomen patris Agni, Scriptum in frontibus suis, quia scilicet Agni,
patrisque eius nomen, fidem que non erubuerunt coram omnibus confiteri, hoc
enim est nomen Agni in fronte gestare. Ait præterea audiuisse se vocem de cælo
tanquam vocem aquarum multarum, & tanquam vocem tonitruu magni, eaque
fuisse sicut citharædorū citharizantium in citharis suis, qui cantabant quasi
canticum nouum: dictumque esse. *His sunt, qui cum mulieribus non sunt coinquinati,*
virgines enim sunt. Quo fit vt hæc centum quadraginta quatuor millia ad solos
virgines pertineat, quemadmodum etiam docet D. Hier. lib. aduersus Iouinian.
& D. Aug. lib. de virginitate, c. 27.

Iam verò illud primo sese offert explicandum, Quænam sint ista centum qua-
draginta quatuor millia virginum, & vnde tanta virginum multitudo colligenda
sit: D. Hier. lib. 1. aduersus Iouinian. existimat, hæc centum quadraginta quatuor
millia virginum, quæ hoc loco commemorantur, esse illa eadem, quorum facta
est mentio c. 7. cum dictum est, conuertendos fore ex Iudæis centū quadraginta
quatuor millia signatorū, id est, duodecim millia signatorū ex singulis tribubus,
excepta tribu Dan, pro qua posita est tribus Levi: *De singulis, inquit, tribubus excepta*
tribu Dan, pro qua reponitur tribus Levi, duodecim millia signatorū virginū, creditura dicuntur,
qui cū mulieribus nō sunt coinquinati, ac ne putaremus de his dici, qui scor. a nō norunt, sta-
tim insulit, Virgines enim sunt. Vbi vides Hieronymū, per hæc centum quadraginta
quatuor millia, eosdem illos intelligere, de quibus locutus est Ioannes, c. 7. atque
adeo existimare hæc centum quadraginta quatuor millia virginū, vt solis Iudæis
colligenda esse, cum c. 7. per centum quadraginta quatuor millia signatorum fi-
deles ex Iudæis ad fidem conuertendi, necessariò intelligendi sint, vt conceptis
verbis coloco docet Ioannes & nos etiam ibidem confirmauimus.

Verum hæc Hieronymi sententia nobis non probatur. Primum, quia nullo
modo est verisimile solos virgines Hebræorum in fine mundi conuertendos
seruandōsque esse, nullūque omnino eorum qui vel in matrimonio, vel extra
matrimonium virginitatem amiserint: consecuturam salutem, at hoc admittere
cogitur Hieron. siquidem hæc centum quadraginta quatuor millia, vult esse illa
eadem quæ c. septimo cōmemorantur: quo numero Ioannes complexus est vni-
uersos omnino Iudæos, qui ad fidem Christi conuertentur, accipiens numerum

Ccc

Arctus.

certū, pro incerto. Deinde ut Arctus argumentatur, si ad illa eadem tantum quadraginta quatuor millia alluisset hoc loco Ioannes, proculdubio articulū adhibuisset, dixissetque, τὰ ἐξ ὧν τεσσαράκοντα τεσσαρες χιλιάδες, hoc est, illa centum quadraginta quatuor millia, quod tamen non dixit, sed omisit articulum τῶν. Denique cur de solis Iudæis Ioannes loquatur qui gentibus potissimum scribebat? Putamus igitur hæc centum quadraginta quatuor millia, non solum ad Iudæos, sed multo etiam magis ad fideles Gentiles pertinere: nec enim ad fideles tantum ex Gentibus referenda sunt, ut retulit Arctus, sed ad utrosque: quanquā ad fideles ex Gentibus præcipue, cum & numero, & virtutis studio Iudæis antecellant.

Neque Arctus opinio omnino placet.

III.

Ribera sententia.

Porro nec placet Francisci Riberae sententia, qui plus iusto literæ adhærens existimavit numerum hunc centum quadraginta quatuor milliū nō pro magno aliquo numero incerto, sed pro certo, hoc est, pro seipso præcisè adhiberi: itaq; dumtaxat centum quadraginta quatuor millia virginū tempore Antichristi, per vniuersum orbem, tum ex Iudæis, qui credituri sunt in Christum, tum ex reliquis fidelibus futura. Et argumētatur nō sine causa tot numeros adhibetos esse: nimirū centū quadraginta quatuor millia: cur enim Ioannes tā minutā cōputationē adhibuisset, nisi certū aliqū, statumq; numerū designare voluisset? Credo cuiuis facile hæc opinio sese ut improbabile obiciet. Quis enim sibi persuadeat ex tā multis gentibus toto orbe dispersis, sola centū quadraginta quatuor millia virginum Antichristi tēpore futura, cū solus numerus infantium, & puerorū ante vñ rationis, & grandior etiā ante censum libidinis discedentiū è vita, multis partibus eā summam, ut par est credere, superare, debeat: Nam de sola ciuitate Ninives dixit Dominus ad Ionā, c. 4. *Et ego non parca Ninive ciuitati magna, in qua sunt plus quā centū viginti millia hominū, qui nesciunt quid sit inter dexterā & sinistrā suam, id est simpliciū paruulorū, qui nesciūt discernere dexterā, à sinistra, ut interpretatur D. Hier.*

Reiicitur Ribera.

Iona 4. 11.

D. Hieron.

Ignorant, inquit, quid sit inter dexterā, & sinistrā propter innocentia, & simplicitatē, ut latētē monstret atate, & relinquat in intellectu quāuis sit numerus atatis alterius, cū tantus sit paruulorū. Nō est igitur verisimile toto orbe nō futura amplius, quā cētū quadraginta quatuor millia paruulorū etiam eorum, qui per baptismum seruari debent, ut missas faciā sacras virgines, multasque alias sanctissimas scēminas, imo & adolecentes, qui carnis integritatē etiam tēpore conseruabunt: eo vel maximè quod ipsamet persecutionis acerbitas, Christianos sparget, & ad deserta cōpellet, vbi non erit tanta libidinis licentia, neque tā frequens dēperdendæ castitatis occasio.

Communis expositio tenenda.

Quid varietate numeri à Ioanne expressi significet.

D. Cyprian. Virginitas non in se, nō tantum viri, sed & scēmina iustelliguntur.

V. Quare dicendū plane est cū communi expositione doctorū positum esse à Ioāne numerū certum pro incerto: & quia maximus futurus est virginū numerus, infantibus & pueris supputatis, idcirco tantā conspexisse multitudinem. Cur autē tam varios numeros adhibuerit, hoc est, centū quadraginta quatuor millia, si locus coniecturæ datur, cōiicimus exprimere voluisse plures in vno statu virgines, quā in alio reperiendos. Itaq; numerū centenariū ad infantes, & pueros ante mortū, sensumque libidinis, discedentes: numerū quadragenarium ad virgines Deo dicatas: numerū denique quaternarium ad scēminas, virosque in seculo agentes pertinere. Quia enim quamplurimi infantes puerique decedunt, pauciores autē sunt ex reliquis virgines, multo pauciores secularibus, idcirco credimus eam numerū in varietate minorem semper, ac minore à Ioanne adhibitam fuisse. Aduerte autem cum D. Cypr. lib. de Disciplina, & habitu virginum, non ex eo, quod Ioannes dicat, *Et sunt, qui cum mulieribus non sunt coinquinati, existimandum esse de solis masculis virginibus, non autem etiam de scēminis haberi sermonem.* Neque enim masculinā tantum, inquit Cypr. continentia gratiam repromittit Dominus,

et scē-

Et femina praterit, sed quoniam femina viri portio est, & ex eo sumpta atque formata, in scripturis fere omnibus ad praeoplastum Deus loquitur, quia sunt duo in carne una, & in masculo simul significatur & femina. Haec Cyprianus.

Cur Virgines supra montem Sion, cum Agno apparuerint?

Et vidi, & ecce Agnus stabat supra montem Sion, & cum eo centum quadraginta quatuor millia.

SECTIO. II.

In ipso monte Sion in quo Agnus stabat, vidit Ioanes illa ceterum quadraginta quatuor millia, quae postea explicavit virginum esse multitudinem. Duplex autem huiusce rei ratio afferri potest. Una desumitur a virginitatis praestantia, & altitudine: quia enim Virgines excelsum quendam ac sublimem in monte Sion, id est Ecclesia, obtinent locum, & altissima virginitatis prerogativa mirum in modum excellunt, & eminent, merito supra montem Sion altissimum, simul cum agno apparuerunt. Quae observatio simul & expositio est D. Greg. lib. 5. suae expositionis in lib. Regum c. 3. Bene, inquit, in sublimi esse virgines dicuntur, quia quod naturam humanam supereredit in altissimo virtutum culmine situm est, unde & virgo ille dilectus Iesu, locum virginum insinuans, ait, Vidi supra montem Sion Agnum stantem, & cum eo centum quadraginta quatuor millia. Hi sunt, qui cum mulieribus non sunt conquinari, Virgines enim sunt: in monte quidem esse cum agno dicuntur, quia per meritum incorruptionis, quo a terrenis & carnalibus delectationibus se diuisunt, in sempiterna redemptoris gloria sublimantur. Haec ille.

Virgines dicuntur esse in monte Sion propter sublimem, quae habent in Ecclesia locum, D. Greg.

Atque in primis Virginitas omnem mundanae fabricae altitudinem longe superat, quemadmodum docet Greg. Naz. orat. in dictum Euangelij: Non omnes capiunt verbum istud, sed quibus datum est: Videte, inquit, rei sublimitatem; indeprehensibilem fere inuenietis, quomodo enim non melius carne est non generare carnem, id quod a carne genitum est: quomodo non Angelicum, carni alligatum, non secundum carnem vivere, sed naturam esse sublimiorem: Et in orat. exhortatoria ad Virg. Olim, inquit, cum lex erat, & umbra, caeremoniaeque temporaria, tum primatum habebant nuptiae, tanquam adhuc infantes: postquam vero emigravit licera, subductusque est spiritus, & Christus cum praecessisset ex Virgine in carne passus est, tunc effulsit castimonia diuisdens mundum. Quo loco emphasis habet illa postrema verba, Effulsit castimonia diuisdens mundum: quae praeter alia, illud mihi videntur significare, virginitatem, (sic enim castimoniam hic accipit Nazianzenus) quasi alterum mundum supra mundanum constituere, in eoque Virgines longissime ab isto, quem cernimus, mundo diuisos atque distitos in altiori videlicet ac sublimiori gradu collocare. Quo mysterio supra capitella illa instar sphaerarum reticulata, quae erant superposita duabus illis ingentibus columnis aereis a Salomone in vestibulo templi collocatis, lilia erant, ut habes 3. Reg. 7. Finxit duas columnas aereas, aecum & octo cubitorum altitudinis columnam unam, & linea duodecim cubitorum ambebat columnam utramque: Et paulo post: Capitella autem, quae erant super capita columnarum quasi opere lilij fabricata erant, quia videlicet castitas, quae per liliolum adumbratur, omnem mundanae consuetudinis Sphaeram, orbemque ipsum vniuersum, altitudine superat, ut ait Diuus Ambrosius libro primo de Virginitate. Quis humano, inquit, eam possit ingenio comprehendere, quam nec natura suis inclusit legibus? aut quis naturali voce complecti, quod supra usum naturae sit? B. celo accersit quod imitaretur in terris, haec nubes, aera, Angelos, sideraque transgrediens verbum Dei in ipsa sinu Patris inuenit.

II. Nazianz. Matt. 19. 11. Quanta sit virginitatis sublimitas.

Alium mundum constituit hoc nostrum longe superiorem.

3. Reg. 7. 15. Expenditur locus ex 3. lib. Regum.

D. Ambros.